

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Giltig från: 2025-05-30

Innehållsansvar: Chichi Malmström, (chrma18), Utvecklingsledare

Giltig till: 2027-05-30

Granskad av: Annette Trengé Jarlshammar, (anntr2), Utvecklingschef

Godkänd av: Christer Printz, (chrpr), Chefläkare

Barn som anhöriga

Förändringar sedan föregående version

Från och med 2021-08-01 inkluderas även barn som anhöriga om barnet eller någon närstående till barnet utsatts för våld eller övergrepp. [Hälso- och sjukvårdslagen \(2017:30\)](#) kap 5 7§ om barn som anhöriga.

Den 1 juli 2021 trädde ett nytt brott kallat Barnfridsbrott i kraft. Brottet är placerat i Brottsbalk (1962:700) 4 kap. 3§

Mindre redaktionella justeringar.

Bakgrund, syfte och mål

Denna rutin är en lokal anpassning till den regionala medicinska riktlinjen med samma namn och ska vara ett stöd för vårdpersonal i verksamheterna.

Barn som anhöriga är en grupp som ska uppmärksammas för att förhindra framtida ohälsa.

Genom att barnet får information och det stöd det är i behov av lindras dess oro vilket är gynnsamt även för patienten och övriga familjen.

Barn som anhöriga till sjuka vuxna har enligt lagen rätt att få information, råd och stöd av sjukvårdens personal när en förälder, eller annan vuxen som barnet bor varaktigt hos, blir allvarligt skadad, sjuk eller avlider.

Ett barns behov av information, råd och stöd ska särskilt beaktas om barnets förälder eller någon annan vuxen som barnet varaktigt bor tillsammans med

- 1. har en psykisk störning eller en psykisk funktionsnedsättning,*
- 2. har en allvarlig fysisk sjukdom eller skada, eller*
- 3. har ett missbruk av alkohol, annat beroendeframkallande medel eller spel om pengar*

4. Utsätter eller har utsatt barnet eller en närstående till barnet för våld eller andra övergrepp

Detsamma gäller om barnets förälder eller någon annan vuxen som barnet varaktigt bor tillsammans med oväntat avlider. Lag (2021:648)).

Ansvar

All personal inom SkaS ska aktivt medverka till att barnrättsperspektivet blir en naturlig

del i vården. Verksamhetschefen är ytterst ansvarig för att rutinen är känd och efterlevs.

Enligt Regional medicinsk riktlinje *Barn som anhöriga* är det verksamhetschefen som ansvarar för att det finns barnombud utsedda inom varje verksamhetsområde samt för respektive enheter. På SkaS är benämningen barnrättsombud. En särskild rutin finns framtagen för att bland annat tydliggöra barnrättsombudets uppdrag.

Avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPRO.

Avgränsningar

Barn upp till 18 år.

Medgivande måste alltid inhämtas från båda vårdnadshavarna eller motsvarande innan åtgärd startar med barnet.

Förberedelser

Verksamhetschef och enhetschef ansvarar för att enheten upprättar rutiner som säkerställer nedanstående delar i arbetsbeskrivningen.

Arbetsbeskrivning

- Vid alla vårdkontakter enligt ovan ska patienter tillfrågas om de har barn enligt fastställd rutin där det klart framgår vem som frågar, när och hur uppföljning ska ske. I de fall patienten inte kan medverka ska annan person tillfrågas. Barnets/ens födelseår dokumenteras i Melior under "Allmänna uppgifter/Patientdata".
- Kartlägg barnens situation med hjälp av SkaS Barn-och familjeformulär. [Länk](#)
  - Dokumentera i Melior - Barn- och familjeformuläret ska efter dokumentation förstöras
  - KVÅ-koda i Melior

DU055 - Samtal med vuxen patient om minderårigas behov och möjlighet till stöd.

DU056 - Samtal med vuxen patient och berörd minderårig om barnets situation och behov.

DU057 - Samtal med minderårig vars förälder är patient om den minderårigas situation och behov.

- Eventuella åtgärder anpassas till barnets ålder och mognad, vid behov ska kuratorskontakt erbjudas.
- Vid misstanke om att barn far illa ska ”orosanmälan” ([blankett: orosanmälan](#)) göras till socialtjänst enligt enhetens rutin och SkaS Rutin ”[Orosanmälan till socialnämnden om barn som far illa eller riskerar att fara illa](#)”
- Vid en eventuell orosanmälan ska hänsyn även tas till Barnfridsbrott ([Faktablad Barnfridsbrott](#) Åklagarmyndigheten)

Relaterad information

[Regional medicinsk riktlinje Barn som anhöriga](#), inklusive KVÅ-koder.

[Rutin Barnrättsombud – barnets rättigheter](#)

[Länk till SkaS intranät: Barns rätt i vården](#)

Käll- och litteraturförteckning

Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) 1982:763 5 kap. 7 §

Patientsäkerhetslagen 6 kap. 5 §

Socialtjänstlagen 14 kap.1§

Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)

Socialstyrelsens meddelandeblad 5/2021: [Nya bestämmelser om förebyggande av våld i nära relationer och barnfridsbrott.](#)

Arbetsgrupp

Lena Axelsson, Enhetschef VO1

Magnus Johansson, Kurator VO6

Chichi Malmström, Utvecklingsledare, enhet utveckling, Gemensam stab

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Chichi Malmström, (chrma18),
Utvecklingsledare

Granskad av: Annette Trenge Jarlshammar, (anntr2),
Utvecklingschef

Godkänd av: Christer Printz, (chrpr), Chefläkare

Dokument-ID: SKAS9730-1455443510-36

Version: 4.0

Giltig från: 2025-05-30

Giltig till: 2027-05-30